

hvert Fald i væsentligt mindre Grad end hidtil, lægger sig i Vejen for en Ordning af Produktions- og Lønforhold, som svarer til Tiden. Jeg tror, at de er Arbejdets og Produktionens sande Venner, som vil medvirke til Gennemførelsen af en saadan Lovgivning, og jeg tror ikke, den Tid er fjern, da det ikke længere vil være muligt at sætte sig imod, at saadanne Ændringer i den bestaaende Lovgivning gennemføres.

Jeg haaber trods de kritiske Udtalelser, at det skal blive muligt at naa til en Forhandling i Udvalget, som kan medføre Resultater, saa at denne Lovgivning i Udformningen af Enkeltheder kan blive mere tilfredsstillende, end den synes at være for enkelte Medlemmer i dette Øjeblik, men dog saaledes, at de Bespærelser paa Stats- og kommunale Budgetter og de Nedsættelser af Kontingenter, som disse Lovforslag tilsigter, opnaas.

Schmidt: Naar jeg i nogle korte Bemærkninger ønsker at tage Stilling til det foreliggende Lovforslag, vil jeg dog gerne forud bemærke, at jeg respekterer den høje Regerings samlede Nedsæringsforslag som et alvorligt Forsøg paa at nedbringe Stats-husholdningens Udgifter, og jeg mener, at man paa de væsentligste Punkter maa følge dette Program. Men hvad det foreliggende Spørgsmaal, Arbejdsløshedsspørgsmaalet, angaar, kan jeg ikke følge de Synspunkter, som ligger til Grund for dette Lovforslag fra Regerings Side. Der er jo rejst en Debat om, hvorvidt man kan kalde den Arbejdsløshed, der er til Stede, for normal eller ekstraordinær. Man gaar ud fra, at Arbejdsløshed er en normal Tilstand, som man slet ikke kan komme udenom, siden den industrielle Udvikling har grebet ind i vort Lands Forhold. Man talte om en Reservearmé, som er en Nødvendighed under en saadan industriel Udvikling, og som saa til Tider vil hjemfalde til Arbejdsløshed. Arbejdsløshed er altsaa noget normalt, men er den Arbejdsløshed, som vi lider under for Øjeblikket, ekstraordinær? Det kan man selvfølgelig have forskellige Meninger om. Jeg mener ikke, det er saa ubegrundet, naar man siger, at den Arbejdsløshed, som er til Stede, hænger i høj Grad endnu sammen med de Virkninger, der kommer fra Verdenskrigen. Man kan maaske sige, at det nu er lidt længe siden, og at man ikke kan blive ved at betragte det som noget ekstraordinært, noget overordentligt, der kommer fra Krigen, for den sluttede for 9 Aar siden. Valutaværetningen, Kronesværetningen hænger i alt Fald ganske sikkert sammen med Krigen

Virksomheder, men jeg ved ikke, hvorvidt det er berettiget at skelne mellem det, der kommer udefra, og det, der kommer inde fra Landets egne Forhold. Det vigtige, det principielle Spørgsmaal er maaske i det hele taget ikke, om der her foreligger en normal eller en overordentlig Arbejdsløshed, men det vigtige Spørgsmaal — det er i hvert Fald det afgørende — er, om de Midler, man har stillet til Raadighed for at bekæmpe Arbejdsløsheden, ikke slaar til mere til at bevare de arbejdsløse fra at hjemfalde til Fattigvæsenet. I saa Fald bliver Sagen endnu meget værre, thi det ved jo enhver, at det at hjemfalde til Fattigvæsenet medfører, at man ogsaa taber sine politiske Rettigheder, og derfor kan man jo forstaa, at Frygten for, at noget saadant skulde ske, behersker Arbejderstanden i høj Grad, foruroliger dem, og at ingen social Nødstilstand, som kan komme over et Land, virker mere foruroligende og forbitrende end netop Arbejdsløshed. Derfor maa der enten paa den ene eller den anden Maade skaffes Hjælp, saaledes at det kan undgaaes, at Arbejderne søger Hjælp hos Fattigvæsenet.

Der er blevet sagt, at i det mindste noget af det, vi lider under, er, at Arbejdsvillien mangler, og man maa vel nok indrømme, at Tilstande, der tvinger mange Mennesker til at staa uden Arbejde, virker sløvende paa Arbejdsvillien og Arbejdslysten hos dem, der i lang Tid ikke har Arbejde. De maa værne sig til at tage fat igen, begynde helt fra Grunden, men Villien dertil findes maaske ikke altid; det ligger dog, som sagt, sikkert i Tilstandene. Man kan ikke i al Almindelighed bebrejde Arbejderne, at de ikke har Lyst til at arbejde, thi det almindelige er absolut, at de netop gerne ved Arbejde vil skaffe sig saadanne økonomiske Forhold, som de ønsker at have. Derfor har det ærede Medlem Hr. Stauning dog vist Ret, naar han mener, at den høje Regering ikke kommer udenom Beskæftigelsesspørgsmaalet. Det er jo ogsaa et Spørgsmaal, som beskæftiger de høje Regeringer rundt omkring i Europa, og det gør det i saa høj en Grad, at man i flere Stater i Europa har drøftet den Tanke i Lighed med den almindelige Værnepligt at indføre en supplerende Arbejdspligt eller Arbejdstjeneste — og det har man ogsaa gjort i de Lande, hvor der ingen Værnepligt er eller i alt Fald kun i ringe Grad. En saadan Arbejdspligt er f. Eks. gennemført i Bulgarien til stor Lykke og Velsignelse for Landet. Det kunde maaske ogsaa være rigtigt at over-